

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Strandgade 100
1401 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-16, fre 9-15

Inspektion af Pensionen Skejby – opfølgning

Den 2. august 2011 afgav jeg en endelig rapport om min inspektion den 25. marts 2011 af Pensionen Skejby. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg har i den anledning modtaget et brev af 13. oktober 2011 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, vedlagt en kopi af en udtalelse med bilag af 26. august 2011 fra Pensionen Skejby.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 4. Belægning og klientel

Som beskrevet i den endelige rapport gav Pensionen Skejby under inspektionen udtryk for at pensionen gerne ville have udstationerede i mere end de sidste 3 måneder af afsoningen da pensionen mener at det er for kort tid i forhold til de pædagogiske og sociale opgaver over for den indsatte. Pensionen har i længere tid ønsket at indsatte kunne tilbringe mindst 6 måneder af afsoningen på pensionen.

Jeg bad om Direktoratet for Kriminalforsorgens bemærkninger til det ovenfor anførte fra Pensionen Skejby.

Direktoratet har hertil oplyst at pensionerne på et møde den 24. september 2009 mellem pensionerne, fængslernes behandlingskonsulenter og direktoratet gav udtryk for at der var behov for længere udstationeringsperioder. Det blev i den forbindelse aftalt at pensionerne skriftligt skulle uddybe argumentationen for det hensigtsmæssige i længere udstationeringer.

Den 12. maj 2011 – efter inspektionen – har direktoratet modtaget pensionernes oplæg om behovet for længere udstationeringer. Det fremgår heraf at det er pensionernes opfattelse at indsatte der afsoner en dom på 8 år og derover (langtidsindsatte), får mulighed for et udstationeringsforløb af minimum 1 års

24 NOV. 2011

J.nr. 2011-0055-6299/CBR
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 16

varighed. Indsatte der afsoner domme på under 8 år, bør have mulighed for et udstationeringsforløb af minimum 6 måneders varighed.

Direktoratet har oplyst at direktoratet har sagen under behandling, og at ombudsmanden vil blive underrettet om direktoratets svar til pensionerne.

Jeg har noteret mig det oplyste og afventer underretning om direktoratets svar vedrørende længere udstationeringsperioder.

Under inspektionen oplyste Pensionen Skejby også at pensionen oplever at det er problematisk at man i forhold til de personer der i retten er idømt en tidsbestemt foranstaltning, opererer med forløb der er tidsbestemte, som f.eks. 2 års ophold som udstationeret på en pension og 2 års ophold som udstationeret i eget hjem, som betingelser for at myndighederne vil udarbejde indstilling om prøveudskrivning til retten.

Direktoratet her hertil på ny oplyst at det ikke er korrekt at direktoratet altid og uden at foretage en konkret og individuel vurdering af de dømtes forhold træffer afgørelse om at den dømte skal være udstationeret på pensionen i 2 år, og at den pågældende skal opholde sig i 2 år som udstationeret i eget hjem, idet udstationeringens længde afhænger af flere forhold, herunder hvordan udstationeringen forløber, vurderingen af den forvaredes farlighed mv.

Direktoratet har endvidere i brevet af 13. oktober 2011 bemærket at pensionen efter direktoratets oplysninger kun har haft 2 forvaringsdømte udstationeret inden for de sidste ca. 10 år.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 5.2. Fritidsaktiviteter

Pensionen oplyste under inspektionen at pensionen var utilfreds med direktoratets fortolkning af begrebet "udflugt" i reglerne om udgang. Pensionen henviste til at pensionen finder det besværligt at en løbetur bliver betragtet som en udflugt set i lyset af at pensionen ikke er sikret med hegn, ligesom de indsatte har nøgle til eget værelse og yderdør og kan få tilladelse til indkøb i et vist antal timer om ugen.

I min endelige rapport bad jeg direktoratet om bemærkninger til det som Pensionen Skejby havde anført.

Direktoratet har hertil oplyst følgende:

"Direktoratet kan oplyse, at en løbetur er at betragte som en udflugt. Der henvises til §§ 55 og 56 i bekendtgørelse nr. 729 af 25. juni 2011 om udgang til indsatte, der udstår fængselsstraf eller forvaring i kriminalforsorgens institutioner (udgangsbekendtgørelsen). Det fremgår bl.a. af disse bestemmelser, at en udflugt kan være deltagelse i en sportskamp eller i sports- og fritidsaktiviteter uden for institutionens område.

Direktoratet kan endvidere oplyse, at der – for så vidt angår frihedsgoder til indsatte, der er udstationeret til en af kriminalforsorgens pensioner – sondres mellem indsatte, der er udstationeret på "fængselsvilkår", og indsatte, der er udstationeret på "pensionsvilkår".

Indsatte, der er udstationeret på "*fængselsvilkår*", er undergivet de samme regler, der gælder for udgang fra et åbent fængsel, hvilket vil sige, at reglerne i udgangsbekendtgørelsen finder anvendelse. Indsatte, der opholder sig på pensionen på "*fængselsvilkår*" har dog herudover som hovedregel tilladelse til op til 1½ times daglig udgang til indkøb, ligesom de som hovedregel frit kan deltage i de udflugter, der arrangeres af pensionen.

Når det imidlertid drejer sig om langtidsindsatte, dvs. indsatte, der udstår fængsel i 8 år eller derover, herunder livstid eller forvaring, vil der konkret skulle tages stilling til bl.a. den langtidsindsattes deltagelse i pensionens udflugter. Dette skyldes navnlig hensynet til retshåndhævelsen.

Kompetencen til at give langtidsindsatte udgang ligger som hovedregel i direktoratet, som træffer afgørelse efter indstilling fra det fængsel, hvor den langtidsindsatte er placeret. Dog kan fængslet selv give tilladelse til visse udgange til særlige formål efter § 31 i udgangsbekendtgørelsen, ligesom direktoratet kan bemyndige fængslet til at give den langtidsindsatte udgang i videre omfang, herunder til udflugter.

I sager om udstationering af langtidsindsatte er proceduren typisk den, at fængslet – efter forudgående drøftelse med direktoratet – sender en forespørgsel til den pension, hvortil den indsatte ønskes udstationeret, om pensionen kan modtage den indsatte. Såfremt pensionen accepterer at ville modtage den indsatte, skal pensionen samtidig meddele fængslet, hvilke udflugter pensionen ønsker, at den indsatte bør kunne deltage i. Fængslet sender herefter en indstilling om udstationering til direktoratet, hvoraf det fremgår, hvilke udflugter den langtidsindsatte bør kunne deltage i. Såfremt direktoratet giver tilladelse til udstationering, vil direktoratet samtidig tage stilling til, i hvilket omfang den langtidsindsatte kan deltage i blandt andet pensionens udflugter. Herved undgås det, at pensionen

hver gang en langtidsindsat ønsker at deltage i f.eks. en løbetur, skal spørge først fængslet og dernæst evt. direktoratet, før udflugten kan gennemføres.

Direktoratet vil præcisere denne procedure over for fængslerne og pensionerne.

Langtidsindsatte, der opholder sig på pensionen på "pensionsvilkår", vil som udgangspunkt kunne deltage i pensionens udflugter uden særskilt tilladelse fra fængslet eller direktoratet".

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 7.1. Opholdsbetaling og forplejning

Jeg bad Direktoratet for Kriminalforsorgen om at tage stilling til hvorvidt pensionens husorden er i overensstemmelse med reglerne om opholdsbetaling i § 3, stk. 2 og 5, i bekendtgørelsen om betaling for ophold i kriminalforsorgens institutioner, § 3, stk. 1, nr. 1, i cirkulæret om anvendelse af kriminalforsorgens pensioner og pkt. 13 i vejledningen om anvendelsen af kriminalforsorgens pensioner. Bestemmelserne vedrører bl.a. eventuel nedsættelse af betaling på baggrund af beboernes økonomiske forhold.

Pensionen har oplyst at man har foretaget rettelser i husordenen for så vidt angår opholdsbetalingen.

Direktoratet har henholdt sig hertil og finder at husordenen er i overensstemmelse med reglerne.

Jeg har noteret mig det oplyste om bl.a. ændring af pkt. 3.6 i husordenen i overensstemmelse med mine bemærkninger.

I min endelige rapport gengav jeg det som pensionen under inspektionen havde oplyst, om at unge under 18 år der opholder sig på pensionen, kan komme i en urimelig økonomisk situation. F.eks. vil en 17-årig person ikke kunne få Statens Uddannelsesstøtte (SU), og personen vil heller ikke være berettiget til kontanthjælp da forældrene har forsørgelsespligten. Kommunerne skal betale for hele opholdsbetalingen (drift, løn mv.) på pensionen for unge under 18 år. Denne betaling vedrører ikke den unges betaling for opholdet. Pensionen mener i den forbindelse at det i et resocialiseringsforløb er vigtigt at den unge af sine egne midler betaler for de daglige udgifter til mad, tøj, husleje mv. Det er i forhold til de unges egne midler der mangler lovgivning.

Jeg bad – i det omfang de rejste spørgsmål og ønsker har sammenhæng med administrative forskrifter og praksis mv. – Direktoratet for Kriminalforsorgen om eventuelle bemærkninger til det ovenfor anførte. Jeg bad også direktoratet inddrage eventuelle andre relevante myndigheder, f.eks. Socialministeriet (nu Social- og Integrationsministeriet).

Direktoratet har hertil oplyst at direktoratet den 1. august 2011 rettede henvendelse til ministeriet vedrørende forsørgelsesproblematikken for unge under 18 år på pensionerne. Ministeriet oplyste mundtligt den 23. september 2011 at der ikke er lovhjemmel til at kommunerne kan udbetale et beløb til forsørgelse af unge på pensionerne, og at servicelovens bestemmelser om overtagelse af forsørgelsespligten ikke kan anvendes i de tilfælde hvor unge placeres på pensioner.

Direktoratet har derudover henvist til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1448 af 30. august 2010 fra Folketingets Retsudvalg og har vedlagt en kopi af svaret. Af besvarelsen fremgår at Beskæftigelsesministeriet har oplyst at forældrene i forhold til det offentlige har ansvar for at forsørge deres børn under 18 år, jf. § 2, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, og at børn under 18 år derfor som hovedregel ikke kan modtage kontanthjælp.

Endvidere fremgår det af svaret at Beskæftigelsesministeriet har oplyst at der alene ydes kontanthjælp til unge under 18 år hvor det drejer sig om børn der forsørges af en person som har fået tillagt forældremyndigheden (uden forsørgelsespligt), og at forældre ikke fritages fra deres forsørgelsespligt efter lov om aktiv socialpolitik på grund af at deres børn begår alvorlig kriminalitet. Den omstændighed at kriminalforsorgen efter det oplyste ikke gør en forsørgelsespligt gældende over for forældrene under den unges fængselsophold, indebærer ifølge svaret fra Beskæftigelsesministeriet ikke at en ung under 18 år der flyttes fra et fængsel til en behandlingsinstitution, kan modtage forsørgelse i form af kontanthjælp fra kommunen.

Direktoratet har endvidere oplyst at da der således ikke er lovhjemmel til udbetaling af kontanthjælp til unge under 18 år på pensionerne, og da det i praksis kan være svært for nogle forældre at overholde deres forsørgelsespligt, udbetaler kriminalforsorgen i henhold til bekendtgørelse nr. 372 af 17. maj 2001 om beskæftigelse mv. af indsatte i kriminalforsorgens institutioner i en række tilfælde arbejdspenge og kostbeløb til unge på pensionerne hvis de unge ellers ikke har noget forsørgelsesgrundlag.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at kriminalforsorgen efter beskæftigelsesbekendtgørelsen udbetaler penge til unge der ellers ikke har noget forsørgelsesgrundlag.

Ad 7.4. Beboer- og gruppemøder – beboerrepræsentanter/talsmand

Af det materiale som jeg modtog forud for inspektionen, fremgår det at der afholdes beboer- og gruppemøder på pensionen med regelmæssige intervaller. Disse beboer- og gruppemøder er ikke omtalt i husordenen, og jeg foreslog at husordenen justeres for så vidt angår information om beboer- og gruppemøderne.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har hertil oplyst at Pensionen Skejby den 15. august 2011 har sendt et udkast til ny husorden (pkt. 5.2) hvor informationen om beboer- og gruppemøder er tilrettet.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Da Pensionen Skejby ikke har fastsat bestemmelser om en talsmandsordning, henstillede jeg på baggrund af § 8 i talsmandsbekendtgørelsen til pensionen at fastsætte nærmere regler om en talsmandsordning – uanset at der på tidspunktet for inspektionen ikke var valgt en talsmand.

Pensionen har oplyst at man på baggrund af ombudsmandens henstilling har fastsat nærmere regler om en talsmandsordning i husordenen (pkt. 5.21).

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager til efterretning at pensionen har fulgt min henstilling.

Ad 8.1.2. Sagsbehandling

Jeg havde enkelte bemærkninger til det der fremgik af husordenen om sagsbehandlingen i forbindelse med sager om bortvisning, og jeg bad om at modtage kopi af den reviderede husorden når den foreligger.

Pensionen har vedlagt en kopi af forslag til husorden.

Jeg har modtaget udkastet af 15. august 2011 til ny husorden og beder om at modtage den endelige husorden når den foreligger.

Opfølgning

Jeg betragter hermed sagen om min inspektion den 25. marts 2011 af Pensionen Skejby for afsluttet.

Underretning

Kopi af dette brev sendes til Pensionen Skejby, Folketingets Retsudvalg og beboerne på Pensionen Skejby.

Med venlig hilsen

Jens Møller
Direktør